

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Аудіовізуальне мистецтво та заочне навчання	Рівень вищої освіти	перший (бакалавр)
Кафедра	Візуальних практик	Рік навчання	1
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	обов'язкова
Спеціальність	021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво	Семестри	1

ВСТУП ДО ФАХУ

Семестр 1 (вересень-грудень 2021 н.р.)

Лектор	Павлова Тетяна Володимирівна, доктор мистецтвознавства, доцент. зав. кафедри «Візуальні практики» ХДАДМ
E-mail	pavlovatatian@gmail.com;
Заняття	за розкладом (online, Zoom), Білий за Hudprom Loft
Адреса	61002, Харків, вул. Мистецтв, 8, корпус 3
Телефон	

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з лектором є електронні листи (тільки у робочі дні до 18-00). Умови листування: в темі листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни; в полі тексту листа позначити ПІБ студента, який звертається (анонімні листи на розглядаються); файли підписуються таким чином: прізвище_завдання. Розширення: текст – doc, docx, ілюстрації – jpeg, pdf. Окрім роздруківок для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю (відповіді на тести, реферати) мають бути надіслані на пошту викладача або кафедри. Консультування з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами для вивчення дисципліни «Вступ до фаху» є паралельне опанування курсів з дисциплін , «Основи операторської майстерності».

. НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Базою навчального тезаурусу дисципліни «Вступ до фаху» є складений за авторською методикою курс лекцій (Викладач Т.В.Павлова), який охоплює термінологічні, історичні та сучасні дані (монографії, підручники, навчальні посібники, словники-довідники, каталоги, електронний ресурс мережі Інтернет зі світової та вітчизняної аудіовізуальної практики). Лекційний матеріал супроводжується відповідними наочними зразками у вигляді слайдів та відео.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Додаткові науково-інформаційні матеріали, літературні джерела, у тому числі актуальні розробки в галузі аудіовізуального мистецтва можна переглянути у мережі Інтернет. Відповідні посилання на потрібний сайт надаються лектором підчас занять або за проханням студента після закінчення лекції, а також в процесі електронного листування.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Зошит для ведення конспекту лекцій, ручка. Комп'ютерна техніка (фотокамера, ноутбук, планшет тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Головною програмою, необхідною для опанування лекційного матеріалу та виконання практичних завдань є Microsoft Word. Проведення лекцій в системі online – в програмі ZOOM.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни є розкриття загальнотеоретичних положень про сфери фотомистецтва, про виникнення і розвиток фотографії в Європі та на теренах України, про зміни парадигм і концепції провідних фахівців в галузі візуальної культури

Завдання дисципліни: - сформувати у студентів стійку мотивацію до теоретичних і практичних основ фотомистецтва та потребу в цій галузі знань;

- сформувати у студентів термінологічний апарат дисципліни «Вступ до фаху»;

- сформувати у студентів знання про сферу художньо-творчої діяльності фотохудожника.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати: основні термінологічні поняття дисципліни «Вступ до фаху» за спеціальністю «Фотомистецтво та візуальні практики», історію зародження фотографії, провідні закордонні та українські навчальні заклади, їх методики та науково-теоретичні досягнення, сфери діяльності фотомитців та вимоги до їх професійної підготовки, концепції сучасних відомих фотохудожників, основні різновиди фотографії, види та жанри фотомистецтва, основні компетенції, що формуються у результаті навчання за освітньо-професійною програмою «Фотомистецтво та візуальні практики», а також посади, на яких працевлаштовуються випускники-бакалаври ОПП «Фотомистецтво та візуальні практики»

вміти: характеризувати основні напрями розвитку фотомистецтва як творчого методу, процесу та результату художньої діяльності, аналізувати творчий досвід фотомитців, аргументовано оцінювати та формувати художню концепцію, виявляти і застосовувати надбання національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини.

Дисципліна забезпечує спеціалізовані (фахові) компетентності:

ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК09. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ФК08. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в практичній діяльності.

ФК02. Здатність створювати та реалізувати власні художні концепції у творчовиробничій діяльності.

ФК03. Здатність спостерігати, відбирати, розрізняти, типологічно доцільно компонувати, цілеспрямовано формувати і використовувати інформаційний, виразний, образний змістовні рівні аудіовізуального твору.

ФК04. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу аудіовізуального мистецтва.

ФК05. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою аудіовізуального мистецтва та виробництва.

ФК07. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчовиробничої діяльності. ФК12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.

ОПИС І СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна вивчається протягом першого (осіннього) семестру 1 курсу (4 кредити ECTS, 120 навчальних годин, з них 45 аудиторних: лекційні (30 годин) і практичні (15), самостійна робота (75 годин). Дисципліна структурується з 2-х розділів (2-х змістових модулів), які містять 15 тематичних лекцій. Предметом вивчення навчальної дисципліни «Вступ до фаху» є загальні науково-теоретичні аспекти професійної підготовки фотохудожника, сфера його проєктно-творчої діяльності, орієнтованої на створення, генезис світової освіти в галузі фотомистецтва, концепції провідних фахівців в галузі фотомистецтва, типологія видів та жанрів фотографії. Рубіжна перевірка рівня і якості отриманих знань здійснюється у процесі тестування та виконанням письмових контрольних робіт, рефератів (за необхідністю), підсумкова – під час заліку.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми і зміст матеріалу розкриваються у процесі проведення лекційних занять. Самостійна робота студента спрямована на закріплення лекційних тем і підготовку письмових відповідей та рефератів. Зміст самостійної роботи включає пошук і аналіз додаткової інформації, складання рефератів доповідей за лекційними темами, підготовку усних і письмових відповідей під час рубіжного контролю і заліків, а також (за бажанням) написання тез доповідей для участі в студентських наукових конференціях.

РОЗПОДІЛ ТА ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНОГО МАТЕРІАЛУ

№ п/п	Назва розділів, тем лекцій	Кільк. годин	Анонс лекційного матеріалу
1	2	3	4
Розділ 1. Загальні науково-теоретичні основи освітньо-професійної програми «Фотомистецтво та візуальні практики»			
1.	Тема 1. «Предмет, мета, завдання дисципліни «Вступ до фаху».	2	Окреслюються: термінологічний апарат дисципліни «Вступ до фаху», «теорія фотографії». Технічна природа фотографії.
2.	Тема 2. «Зародження фотографії».	2	Розглядаються передумови виникнення фотографії. Особливості нового арт медіума, першого в ряду мистецтв високих технологій.. Основні види фотографії. Перспективи розвитку фотографії як творчої діяльності.
2	практичні	2	Семінар за темою 2
3.	Тема 3. «Зародження та розвиток фотографії в Європі та в Україні».	2	Розглядається історичний досвід реформування художньої сфери в ХІХ ст., коли виникає світлопис. Структура та дисципліни освітньо-професійної програми «Фотомистецтво та візуальні практики» у ХДАДМ.

4.	Тема 4. «Сфера аудіовізуального мистецтва».	2	Розглядаються завдання підготовки фахівців спеціальності «фотомистецтво та візуальні практики». Аналітичний та художній аспекти діяльності фотохудожника. Якості фотографа-професіонала. Вимоги до сучасних фотомитців.
	практичні	2	Семінар за темою 3
5.	Тема 5. «Художні парадигми ХХ – поч. ХХІ ст.».	2	Розглядається послідовність художніх парадигм, що панували в ХХ- поч..ХХІ ст. від модернізму до постмодернізму.
6.	Тема 6. «Фотографія: теоретичний дискурс».	2	Розглядається концепції теоретичного дискурсу фотографії 1 третини ХХ ст..
	практичні	2	Семінар за темою 6
7.	Тема 7. «Основи історичного дискурсу фотографії».	2	Розглядаються історичні концепції фотографії.
8.	Тема 8. «Компетенції за ОПП «Фотомистецтво та візуальні практики».	2	Розглядаються компетенції (проектна, дослідницька, соціально-особистісна, інтеркультурна, організаційно-контрольна), що формуються в результаті навчання за освітньо-професійною програмою «Фотомистецтво та візуальні практики».
	практичні	2	Семінар за темою 7
Розділ 2. Фотографія: основи типології			
1.	Тема 9. «Типологія фотографії».	2	Розглядаються матеріалознавчий, технологічний, художній, інформаційно-семіотичний підходи в аналіз фотографії.
2.	Тема 10. «Засоби художньої виразності фотографії»	2	Розглядаються засоби художньої виразності світлопису
	практичні	2	Семінар за темою 10
3.	Тема 11. «Стилі і напрямки в художній фотографії»	2	Розглядаються стилі і напрямки в художній фотографії
4.	Тема 12. «Арт технології в фотографії».	2	Розглядається застосування арт технологій в фотографії

	практичні	2	Семінар за темою 12
5.	Тема 13. "Чиста" або "пряма" фотографія	2	Розглядаються особливості "чистої" або "прямої" фотографії.
6.	Тема 14. «Експериментальна фотографія».	1	Розглядаються особливості експериментальної фотографії
	практичні		Семінар за темою 14
7.	Тема 15. «Документальний підхід у фотографії»	2	Розглядається документальний підхід або журналістський стиль у фотографії
	практичні	2	Семінар , залік

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Рубіжний контроль знань здійснюється шляхом проведення контрольних письмових робіт. Підсумковою формою контролю з дисципліни є залік, а також урахування активності студента під час лекційного циклу, оцінки контрольної роботи та регулярності відвідування аудиторних занять. На оцінку може позитивно вплинути написання тез доповіді для участі в науковій студентській конференції на основі матеріалів даної навчальної дисципліни. Підготовка тез доповіді чи статті оцінюються додатковими балами (в межах 1 – 5).

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН 1. Володіти методами та прийомами редакторсько-сценарної/ продюсерської/ режисерської/ операторської/ звукорежисерської творчо-виробничої діяльності при створенні (виробництві) аудіовізуальних творів.

ПР5. Генерувати нові ідеї для втілення їх в аудіовізуальному творі

ПР7. Забезпечувати виразність при втіленні авторського задуму аудіовізуального твору.

ПР8. Забезпечувати підготовчий, виробничий та пост-виробничий етапи створення (виробництва) аудіовізуальних творів різних видів, жанрів, стилів.

ПРН 11. Знати, розуміти і використовувати у професійній діяльності концептуально-видові та стилістичні стандарти телевізійного ефіру, вимоги до особливості роботи у прямому ефірі, підготовки телевізійних програм різних жанрів.

ПР14. Виявляти високий рівень мовленевої культури, артистизм

ПР17. Збирати, оцінювати, аналізувати та обробляти інформацію з використанням сучасних інформаційних технологій та спеціалізованого програмного забезпечення

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

	Оцінка	Оцінка за національною шкалою
--	--------	-------------------------------

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ECTS	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
75-81	C		
64-74	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПРАВИЛА ЛЕКТОРА

Дисциплінарна та організаційна відповідальність. На проведення занять з дисципліни розповсюджуються загальноприйняті норми і правила поведінки у закладі вищої освіти. Під час занять не допускаються дії, які порушують порядок і заважають навчальному процесу, будь то занадто гучне спілкування, вільне пересування аудиторією чи користування мобільними телефонами. З боку лектора вітається активна участь студента і його власна думка в обговоренні актуальних питань, що розглядаються. В разі необхідності викладач має право на оновлення змісту навчальної дисципліни на основі інноваційних досягнень і сучасних практик у відповідній галузі, про що повинен попередити студентів. Викладач повинен створити безпечні та комфортні умови для реалізації процесу навчання особам з особливими потребами здоров'я (в межах означеної аудиторії).

Міжособистісна відповідальність. У разі відрядження, хвороби або іншої важливої причини лектор має право перенести заняття на інший день за умови узгодженості з навчальною частиною та існуючим розкладом занять. Про дату, час та місце проведення занять лектор інформує студентів через старосту групи.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Не припустимі пропуски лекцій студентами без поважних причин. Причини пропуску занять мають бути підтверджені деканатом факультету ДС. У разі пропуску занять студент має самостійно опрацювати матеріали теми лекції і зробити відповідні записи в конспекті. Відсутність студента на контрольних заняттях (на модульному тижні) і невиконання відповідей на тести безпосередньо впливає на зниження підсумкової оцінки (мінус 5 балів за пропуск).

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Під час написання рефератів, тез і текстів доповідей для участі в конференціях студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (не допускається плагіат – суттєве запозичення або копіювання в статті/рефераті чужих матеріалів без посилання на автора чи оригінал об'єкту середовища (предмету дизайну).

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

РОЗПОДІЛ БАЛІВ у 1-му семестрі

Розділи, теми	Форма звітності	Бали
Розділ 1, теми 1-8	Виконання практичного завдання 1 Поточний контроль	0 – 30 0 - 10
Розділ 2, теми 9-15	Виконання практичного завдання 2 Поточний контроль	0 – 30 0 - 10
	Залік	20
	Всього балів	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

	Бали		Критерії оцінювання
	0–20	0–40	
A+	20	40	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми та самостійного курсу, проявив креативне мислення при виконанні відповідей на питання рубіжного контролю, при складанні реферату за обраною темою, підготував відео за темою, додатково підготував тези доповіді для наукової конференції, виступив з доповіддю на студентській конференції.
A	17–19	37–39	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми та самостійного курсу, проявив креативне мислення при виконанні відповідей на питання рубіжного контролю, при складанні реферату за обраною темою, підготував відео матеріали за темою.
A-	16	36	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми та самостійного курсу, проявив креативне мислення при виконанні відповідей на питання рубіжного контролю.
B	12–15	32–35	Студент добре опанував обсяг матеріалу самостійного курсу.

С	8–11	22–31	Студент в цілому добре опанував матеріал теми та самостійного курсу, творчо та якісно виконав більшість поставлених завдань, але виконана робота має суттєві недоліки.
D	4–7	10–21	Студент у недостатньому обсязі опанував матеріал самостійного курсу.
Е	1–3	1–9	Студент у недостатньому обсязі опанував матеріал самостійного курсу, вирішив в цілому основні поставлені завдання, але виконана робота має багато значних недоліків (відсутність змістовного аналізу аналогів, помилки в обробці графічного матеріалу, несвоєчасна подача виконаної роботи на залік без поважної причини тощо).
	0	0	Пропуск рубіжного контролю

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за активність студента під час лекцій при обговоренні проблемних питань (3 бали), виступу на конференції та публікацію статті у збірнику матеріалів студентської конференції, або у фаховому виданні (5 балів).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Арнхейм Рудольф. Искусство и визуальное восприятие. М. : Прогресс, 1974
2. Арнхейм Рудольф. Новые очерки по психологии искусства. М. : Прометей, 1994.
3. Бетчен Д. Вогонь бажання: зародження фотографії. К.: Родовід, 2019. 248 с.
4. Барт Р. Camera lucida. Комментарий к фотографии/Перев. с фр., комм. и послесловие Михаил Рыклин. М.:Ad Marginem, 1997. 223 с.
5. Варганов Анри. Фотография: документ и образ. М.: Планета, 1983. 270 с.
6. Варганов А. Находка без поисков. Советское фото. 1990. №3. С.24-25.
7. Варганов А. От фотографии до видео. М.: Искусство, 1996. 221 с.
8. Волков-Ланнит Л. Фотография среди искусств // Советское фото. М., 1988. № 12. С.30-31.
9. Дагер, Ньепс, Тальбот. М.: Госкиноиздат, 1938.
10. Зонтаг С. Про фотографію / Пер. с англ. // Мир фотографии. К.: Основи, 2002. 189 с.
11. Мир фотографии. Грани фотореальности. Классики светописи. Творческая практика. Этапы теории / Сост.: В. Стигнеев, А. Липков. М.: Планета, 1989. 239 с.
12. Мир фотографии. Грани фотореальности. Классики светописи. Творческая практика. Этапы теории / Составители: В. Стигнеев, А. Липков. М.: Планета, 1989.
13. Морозов С. Фотография среди искусств. М.: Планета, 1971.
14. Морозов С. Творческая фотография. М.: Планета, 1985.
15. Павлова Т. До історії харківської школи фотографії// Kharkiv Photo Forum 2020. К., 2020. С. 22–49.
16. Стигнеев В.Т. Михалкович В.И. Поэтика фотографии. М.: Искусство, 1989.

Додаткова література

1. Моголи-Надь Л. Фотография или живопись // Мир фотографии. М.: Планета, 1989. С. 218–219.
2. Павлова Т. ХШФ у незалежній Україні: Vita Heroica vs Vita Minima / Kharkiv School of Photography. URL: <https://ksp.ui.org.ua/uk/researcher-txt/vita-heroica/>
3. Смирна Л. Століття нонконформізму в українському візуальному мистецтві. Київ: Видавництво «Фенікс», 2017.
4. Соловйов О. Турбулентні школи. Ін-т проблем сучас. мистецтва НАМ України. Київ: Інтертехнологія, 2006. 192 с.
5. Супрун О. Фотомонтаж // Світло й тінь. 1993. № 4. С. 37–38.
6. Эйзенштейн Сергей. Из истории крупного плана// Мир фотографии. М.: Планета, 1989. С.216-218.